

ул.Архимедова бр.2
1000 Скопје, Македонија

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА - СКОПЈЕ

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

Сектор за заштита на животната средина и природата

ПРОГРАМА

**ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА
СРЕДИНА И ПРИРОДАТА НА ОПШТИНА
ГАЗИ БАБА ЗА 2026 ГОДИНА**

Декември, 2025 година

ПРОГРАМА ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ПРИРОДАТА НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА ЗА 2026 ГОДИНА

Бр.	Планирана активност	ПЕРИОД НА РЕАЛИЗАЦИЈА	ПЛАНИРАНИ СРЕДСТВА							ВКУПНО	
			БУЏЕТ НА ОБ	ДОНАЦИЈА	БУЏЕТ НА РМ	ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ НА СКОПСКИ ПЛАНСКИ РЕГИОН	ЕУ ФОНДОВИ	КРЕДИТ	во МКД		
		во месеци	извори на финасирање во МКД								
1	Субвенционирање на граѓаните на општина Гази Баба за купување на високоенергетски клима уред за затоплување		1,500,000.00								1,500,000.00
2	Субвенционирање на граѓаните на општина Гази Баба за набавка и вградување на сончеви колектори		500,000.00								500,000.00
3	Субвенционирање на граѓаните на подрачјето на општина Гази Баба за купување на велосипед		500,000.00								500,000.00
4	Субвенционирање на граѓаните на подрачјето на општина Гази Баба за купување на печки на пелети		500,000.00								500,000.00
5	Субвенционирање на граѓаните на подрачјето на општина Гази Баба за вградување на уреди за течен гас/метан или друг вид на алтернативно гориво кај возила		500,000.00								500,000.00
6	Субвенционирање на граѓаните на општина Гази Баба за чистење на ојаци во своите домаќинства		50,000.00								50,000.00
7	Субвенции за стерилизација на домашни миленици(кучиња и мачки)		100,000.00								100,000.00
8	Субвенционирање на граѓаните на општина Гази Баба за набавка на пелети		1,000,000.00								1,000,000.00
9	Изработка на ЈЕАП 3 (2027-2032) на Општина Гази Баба		1,278,774.00		221,226.00						1,500,000.00

Врз основа на член 22 став (1) точка 2, член 36 и 62 став (1) од Законот за локалната самоуправа ("Службен весник на РМ" бр.5/02 и "Службен весник на РСМ" бр.202/24), член 3 став (3) од Законот за животната средина ("Службен весник на РМ" бр.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18, и "Службен весник на РСМ" бр. 89/22,171/22,3/25 и 124/25), Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа ("Службен весник на РМ" бр.61/04, 96/04, 67/07, 156/09, 47/11, 192/15, 209/18 и "Службен весник на РСМ" бр.244/19, 82/20, 53/21, 77/21, 150/21, 173/22, 170/24 и 37/25) и член 151 став (2) од Деловникот на Советот на Општина Гази Баба ("Службен гласник на Општина Гази Баба" бр.4/06 и 12/13), Советот на Општина Гази Баба на седмата седница одржана на 24 декември 2025 година, донесе

ПРОГРАМА

ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ПРИРОДАТА НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА ЗА 2026 ГОДИНА

I ВОВЕД

Мерките и активностите за заштита и унапредување на животната средина се од јавен интерес, заради што општината Гази Баба е должна да планира соодветни активности и од својот буџет да обезбеди финансиски средства за таа цел.

Оваа Програма има за цел да ги утврди мерките за заштита на животната средина и природата на подрачјето на општината за 2026 година преку конкретни активности во рамките на сите медиуми и области на животната средина.

Медиуми на животната средина се: воздухот, водата и почвата.

Области на животната средина се: отпадот, бучавата, вибрациите, јонизирачкото и нејонизирачкото зрачење, природата, биодиверзитетот, климата, миризбата и сите елементи кои претставуваат неделива целина од животната средина.

Со Програмата се дефинираат конкретните проекти, потребата од нивно реализирање, целите кои со тоа ќе се постигнат и потребните финансиски средства.

II ПРАВНИ ОСНОВИ

Заштитата на животната средина и зачувувањето на природата се основни уставни вредности на Република Македонија. Секој има право на здрава животна средина, како и одговорност да ја штити и подобрува.

Појдовна основа за планирање, развивање и реализирање на активностите од областа на заштитата на животната средина и природата е Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 159/08, 83/09, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18, и "Службен весник на РСМ" бр. 89/22 ,171/22, 3/25 и 124/25), како рамковен правен акт ги уредува активностите за:

- Зачувување, заштита, обновување и унапредување на квалитетот на животната средина,
- Заштита на животот и на здравјето на луѓето,
- Заштита на биолошката разновидност,
- Рационално и одржливо користење на природните богатства и
- Спроведување и унапредување на мерките за решавање на регионалните и на глобалните проблеми на животната средина, при што ги утврдува надлежностите на Општина Гази Баба во тој домен.

Посебните закони, Законот за квалитетот на амбиентниот воздух („Службен весник на Република Македонија“ бр.67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 59/12, 100/12, 163/13, 10/15,146/15,151/21 и 3/25), Законот за водите („Службен весник на Република Македонија“ бр.87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15, 52/16,151/21 и 3/25), Законот за заштита од бучава во животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15 и 151/21), Законот за заштита на природата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 27/14, 41/14, 146/15 и 63/16 и 151/21), Закон за управување со отпад („Сл.весник на РСМ“ бр. 216/21 и 3/25) кои се однесуваат на конкретни медиуми или области на животната средина, и нивните подзаконски акти, ги утврдуваат ингеренциите на Општина Гази Баба во областа на заштитата на животната средина, односно наведените медиуми и области.

Активностите на општината во областа на животната средина произлегуваат и од пошироката правна регулатива, која ги опфаќа јавното здравје, управувањето со отпад, шумарството, ловот, риболовот, органското земјоделство, производството на храна, безбедноста на производи, безбедниот транспорт и др.

III.ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

Главна цел на Програмата е заштита и зачувување на квалитетот на сите медиуми на животната средина, во рамките на законските надлежности, а со тоа и заштита на здравјето и подобрување на квалитетот на животот на граѓаните.

Програма ги утврдува мерките за заштита на животната средина, природата и во областа на енергетиката, енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија на подрачјето на општина Гази Баба за 2026 година, преку конкретни активности во рамките на сите медиуми (воздухот, водата и почвата) и области на животната средина (отпадот, бучавата, нејонизирачкото зрачење, природата, биодиверзитетот и климата) и сите елементи кои претставуваат неделлива целина од животната средина.

Со Програмата се дефинираат конкретните проекти, потребата од нивно реализирање, целите кои со тоа ќе се постигнат и потребните финансиски средства.

Предмет на оваа Програма се активности во надлежност на Општина Гази Баба во сферата на заштитата на животната средина, што ќе се реализираат во текот на 2026 година. Програмата се темели на начелата прокламирани со Законот за животна средина, на кои се засновува заштитата на животната средина:

- **Начело на висок степен на заштита**

Секое правно и физичко лице при преземањето активности или при вршењето дејности, треба да обезбеди висок степен на заштита на животната средина и здравјето на луѓето.

- **Начело на превенција**

Мерките и активностите за заштита на животната средина се преземаат пред да дојде до штетни последици.

- **Начело на претпазливост**

Доколку постои основано сомневање дека одредена активност може да предизвика штетни последици врз животната средина, се преземаат неопходни мерки за заштита пред да стане достапен научниот доказ дека такви штетни последици би можеле да настанат.

- **Начело на одржлив развој**

Заради задоволување на потребите за здрава животна средина, како и социјалните и економските потреби на сегашните генерации, без притоа да се загрозат правата на идните генерации да ги задоволат сопствените потреби, при преземањето на било која дејност задолжително треба да се води сметка за рационално и одржливо користење на природните богатства.

- **Начело на интегрираност**

Основите и целите на политиката за заштита и унапредување на животната средина мораат да се интегрираат во сите развојни, стратешки, плански и програмски документи кои ги донесуваат органите на власта на сите нивоа.

- **Начело на учество на јавноста и пристап до информации**

Органите на сите нивоа на власта се должни да ги обезбедат сите потребни мерки и да пропишат постапки со кои се обезбедува остварување на правото на пристап до информациите и учество на јавноста во донесувањето на одлуките кои се однесуваат на состојбата на животната средина, како и да обезбедат изјаснување на јавноста во постапката за донесување на тоа одлука.

- **Начело на подигање на јавната свест за значењето и заштитата на животната средина**

Научните, образовните, здравствените, информативните, културните и другите институции и правни лица, вклучувајќи ги и здруженијата на граѓаните, во рамките на нивните активности, промовираат и обезбедуваат подигање на јавната свест за животната средина, за нејзиното значење, како и за потребата од активно учество во нејзината заштита и унапредување. Со Програмата се предвидени активности кои општина Гази Баба ќе ги реализира во насока на:

- следење на состојбите и подобрување на квалитетот на медиумите и областите на животна средина,
- заштита на природните вредности,
- интегрирање на прашањата за заштита на животната средина,
- подобрување на здравјето и благосостојбата на граѓаните и
- подигање на јавната свест за значењето на животната средина.
- спроведување на мерки и активности во областа на енергетиката, енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија.

IV ПЛАНИРАНИ АКТИВНОСТИ

1. Субвенционирање на граѓаните на општина Гази Баба за купување на високоенергетски клима уред за затоплување

Најголемиот проблем во областа на заштитата на животната средина, со кој се соочува Општина Гази Баба е нарушениот квалитет на амбиентниот воздух во градот, особено со партикуларните честички (ПМ10 и ПМ2,5). Една од поголемите причини за емисија на овие честички е затоплувањето на домовите кои не се приклучени на централно греење, пред се заради нецелосното и несоодветно согорување на огревното дрво, несоодветниот квалитет на дрвото и начинот на негово чување и употребата на стари, дотраени и технички неисправни печки.

Давањето субвенции за набавка на високоенергетски клима уреди создава услови за поголем број граѓани да се одлучат да инвестираат средства за нов начин на греење, со кој ќе се намали загадувањето, односно поттикнување за примена на почисто гориво со што ќе се намали аерозагадувањето.

За спроведување на оваа мерка ќе се постапува согласно Одлуката за користење на финансиските средства од буџетот на Општина Гази Баба за субвенционирање на граѓаните на Општина Гази Баба за купување на високоефикасни инвертер клима уреди (*Службен гласник на Општина Гази Баба бр.4/23 и 2/25*) во кој се регулирани постапката за субвенционирање на граѓани за купување високоенергетски клима уреди за затоплување, условите и висината на субвенцијата која ќе се исплаќа на граѓаните.

За спроведување на оваа мерка се предвидуваат финансиски средства во износ од 1.500.000,00 денари.

2. Субвенционирање на граѓаните на општина Гази Баба за набавка и вградување на сончеви термални колектори

Давањето субвенции за набавка и вградување на сончеви термални колекторски системи (колектори, резервоар за топла вода и потребна инсталација до бојлерот) има за цел преку користење на сончевата енергија за затоплување на водата во бојлерот да го намали загадувањето на амбиентниот воздух, кое истовремено ќе допринесе кон намалувањето на климатските промени.

За спроведување на оваа мерка изготвена е Одлука за користење на финансиските средства од буџетот на Општина Гази Баба за субвенционирање на граѓаните на општина Гази Баба за набавка и вградување на сончеви термални колектори (*Службен гласник на Општина Гази Баба бр.4/24 и 2/25*), во која ќе се пропишат условите и висината на субвенцијата која ќе им се исплаќа на граѓаните.

За спроведување на оваа мерка се предвидуваат финансиски средства во износ од 500.000,00 денари.

3. Субвенционирање на граѓаните на подрачјето на општина Гази Баба за купување на велосипед

Еден од доминантните загадувачи на воздухот во општината и во градот Скопје претставува сообраќајот. Со предложената активност се придонесува кон намалување на најголемиот проблем во областа на сообраќајот, а тоа е зголемениот интензитет на сообраќај особено во врвните часови од денот. Зголеменото користење на автомобили значително влијае и на загадувањето на воздухот, особено на зголемувањето на количество на цврстите честички ПМ10. Развиените и еколошки свесни општествени заедници повеќе години работат на промоција на употребата на алтернативни превозни средства, чија предност, за разлика од автомобилите, е намалување на метежот во сообраќајот и загадувањето на животната средина. Едно од алтернативните превозни средства е секако велосипедот, кој е најприфатлив за користење во градови со рамна површина.

За спроведување на оваа мерка ќе се постапува согласно Одлуката за користење на финансиските средства од буџетот на Општина Гази Баба за субвенционирање на граѓаните на општина Гази Баба за купување на велосипеди (*Службен гласник на Општина Гази Баба бр.4/24, бр.2/24 и 2/25*) во која се регулирани постапката за субвенционирање на граѓани за купување велосипед, условите и висината на субвенцијата која ќе им се исплаќа на граѓаните.

За спроведување на оваа мерка се предвидуваат финансиски средства во износ од 500.000,00 денари.

4. Субвенционирање на граѓаните на општина Гази Баба за купување на печки на пелети

Давањето субвенции за набавка на печки на пелети создава услови поголем број граѓани на општина Гази Баба да одлучат да инвестираат средства во нов начин на греење, набавка на почисто гориво и поквалитетни печки, кое ќе допринесе за намалување на загадувањето на амбиентниот воздух со истовремено намалување на загадувањето на воздухот во внатрешноста на просториите кои се затоплуваат.

За спроведување на оваа мерка ќе се постапува согласно Одлуката за користење на финансиските средства од буџетот на Општина Гази Баба за субвенционирање на граѓаните на Општина Гази Баба за купување на печки на пелети (*Службен гласник на Општина Гази Баба бр.4/23 и 2/25*) во која се регулирани постапката за субвенционирање на граѓани за купување печки на пелети, условите и висината на субвенцијата која ќе им се исплаќа на граѓаните.

За спроведување на оваа мерка се предвидуваат финансиски средства во износ од 500.000,00 денари.

5. Субвенционирање на граѓаните на подрачјето на општина Гази Баба за вградување на уреди за течен гас/метан или друг вид на алтернативно гориво кај возила

Како една од мерките за намалување на аерозагадувањето од сообраќајот е субвенционирањето на граѓаните за вградување на уреди за течен гас, метан или друг вид на алтернативно гориво во возилото. Со ваквиот начин на преадаптација на возилото се добива поеколошко и поекономично возило чии издувни гасови се "почисти", а цената на алтернативното гориво (гас/метан) е пониска од обичното (бензин/дизел).

За спроведување на оваа мерка ќе се постапува согласно Одлуката за користење на финансиските средства од буџетот на Општина Гази Баба за субвенционирање на граѓаните на Општина Гази Баба за вградување на уреди за течен гас/метан или друг вид на алтернативно гориво во возилата (*Службен гласник на Општина Гази Баба бр.2/23 и 2/25*) во која се регулирани постапката, условите и висината на субвенцијата која ќе им се исплаќа на граѓаните.

За спроведување на оваа мерка се предвидуваат финансиски средства во износ од 500.000,00 денари.

6. Субвенционирање на граѓаните на општина Гази Баба за чистење на оџаци во своите домаќинства

Најголемиот проблем во областа на заштитата на животната средина, со кој се соочува Општина Гази Баба е нарушениот квалитет на амбиентниот воздух особено со партикуларните честички (ПМ10 и ПМ2,5). Една од поголемите причини за емисија на овие честички е затоплувањето на домовите кои не се приклучени кон централното градско греење, заради нецелосно и несоодветно согорување на огревното дрво, несоодветниот квалитет на дрвото, начинот на негово чување, употребата на стари, дотраени и технички неисправни печки како и нередовното одржување на димоводните канали (оџаци). Со зголемување на јавната свест за потребата од редовно одржување на димоводните канали очекуваме да се постигнат следните цели:

- Подобро согорување на огревното дрво,
- Намалување на штетните отпадни гасови,
- Намалување на сагите,
- Заштита од пожари,
- Намалување на трошоците за загревање,
- Заштита на животната средина и природата и
- Подигање на јавната свест кај граѓаните за потребата од редовно чистење на оџаците.

За спроведување на оваа активност ќе се постапува согласно донесената Одлука за субвенционирање на граѓани за купување за чистење на оџаците (*Службен гласник на Општина Гази Баба бр.2/23 и 2/25*), во која ќе се пропишат условите и висината на субвенцијата која ќе се исплаќа на граѓаните.

За спроведување на оваа мерка се предвидуваат финансиски средства во износ од 50.000,00 денари.

7. Субвенционирање на граѓаните на општина Гази Баба за стерилизација на домашните миленици (кучиња и мачки)

Целта на давањето субвенции за стерилизација на домашни миленици е контрола и намалување на популацијата на бездомни животни, како и намалување на нивната агресивност. Кучињата и мачките имаат висока репродуктивна способност. Имено тие се размножуваат со геометриска прогресија, што значи дека од еден пар кучиња или мачки за 8-9 години може да се добијат до 60 000 потомци. Со стерилизација на домашните миленици се избегнуваат последиците кои произлегуваат од несаканите легла кое резултира со напуштање на домашни миленици и зголемување на бројот на бездомни животни во општина Гази Баба.

Оваа мерка за прв пат се спроведе во 2024 година согласно донесената Одлука за користење на финансиски средства од Буџетот на Општина Гази Баба за надоместување на трошоците направени при стерилизација на домашните миленици (кучиња и мачки) број 09-5899/22 од 30 октомври 2024 година (*Службен гласник на Општина Гази Баба 20/24*), во која се пропишани условите и висината на субвенциите кои ќе им се исплаќаат на граѓаните.

За спроведување на оваа мерка се предвидуваат финасиски средства во износ од 100.000,00 денари.

8.Субвенционирање на граѓаните на општина Гази Баба за набавка на пелети

Како една од основните мерки за намалување на аерозагадувањето е мерката за субвенционирање на граѓаните за купување на печки на пелети и со цел да се намали финансискиот товар на домаќинствата и да се обезбеди поекономично и еколошки прифатливо затоплување во насока на намалување на емисиите во амбентниот воздух од доќаниствата се воведува субвенционирање на граѓаните за набавка на пелети за огрев. Право на субвенција ќе имаат сите домаќинства со постојано место на живеење на територијата на општина Гази Баба и кои користат печки или котли на пелети како примарен извор на греење.

Субвенцијата се однесува на делумно покривање на трошоците за купување пелети, во максимален износ до 15.000,00 денари со вкалкуриан данок на додадена вредност по домаќинство. Средствата ќе се доделуваат по принцип „прв дојден, прв услужен“, сè до крајниот рок утврден во Јавниот повик или до исцрпување на предвидениот буџет.

Пријавите ќе се поднесуваат лично во архивата на општината. По административната проверка, средствата ќе бидат исплатени на банкарската сметка на корисникот.

Оваа мерка има за цел да им помогне на граѓаните да обезбедат сигурен и чист енергент за зимскиот период, да се поттикне употребата на енергетски поефикасни системи за греење и да се намалат негативните влијанија врз животната средина.

За спроведување на оваа мерка ќе изработи посебна Одлука во која ќе се пропишат условите и висината на субвенцијата која ќе се исплаќа на граѓаните.

За спроведување на оваа мерка се предвидуваат финансиски средства во износ од 1.000.000,00 денари.

9.Изработка на ЛЕАП 3 (2027-2032) на Општина Гази Баба

Изработката на Локалниот еколошки акциски план (ЛЕАП) претставува клучен инструмент за систематско управување со животната средина на локално ниво. ЛЕАП овозможува општината да ги препознае своите најважни еколошки предизвици, да ги приоритизира проблемите и да планира конкретни, остварливи мерки за нивно решавање. Исто така претставува и законска обврска согласно Законот за животна средина.

Потребата од изработка на ЛЕАП произлегува од:

- 1. Идентификација на локалните еколошки проблеми** - загадување на воздух, води и почви, управување со отпад, бучава, климатски промени и други ризици карактеристични за конкретната општина.
- 2. Задолженија согласно национално и европско законодавство** - ЛЕАП е алатка што ќе ни помогне во исполнување на законските обврски во областа на животната средина и во усогласувањето со ЕУ директивите.
- 3. Ефикасно планирање и управување со ресурси** - овозможува рационално користење на буџетот, човечките ресурси и локалната инфраструктура.
- 4. Поддршка при аплицирање за национални и меѓународни фондови** – грантови и програми најчесто бараат постоење на јасна планска документација, каков што е ЛЕАП.

Значењето на ЛЕАП се огледува во:

- 1. Подобрување на квалитетот на живот** - со спроведување на мерки што ќе се дефинираат и спроведат во наредните 5 години ќе го намалуваат загадувањето и го подобруваат локалниот амбиент.
- 2. Зголемена транспарентност и учество на јавноста** - процесот на спроведување ќе биде транспарентен и ќе се вклучуваат граѓани, институции, здруженија и стручна јавност, што ќе резултира со поголема доверба и подобри решенија.
- 3. Долгорочна визија за одржлив развој** - ЛЕАП не се фокусира само на моментални проблеми, туку создава рамка за развој во следните 5 години.
- 4. Превенција наместо санација** - преку навремено планирање, општината може да ги спречи идните ризици и да ги намали трошоците за санирање на еколошки штети.

5. **Поддршка на економскиот развој** - чистата и уредна средина привлекува инвеститори и создава подобри услови за туризмот, земјоделството и локалното претприемништво.

За спроведување на оваа мерка се предвидуваат финансиски средства во износ од 1.500.000,00 денари. д кои 1,278,774,00 денари се обезбедени од Буџетот на Општина Гази Баба а 221.226,00 денари се обезбедни од Буџетот на Република Македонија согласно Одлуката за распределување на средства остварени по основ на надоместок за производство на енергија од фосилни горива како наменски дотации на општините за 2023 година број 41-10298/25 од 02.12.2025 година (Службен весник на Република Северна Македонија бр.245/25)

10. Еколошки конкурс

Подигањето на јавната свест е неопходна активност, која произлегува од одредбите на Законот за животна средина. Еден од начините на зголемување на јавната свест е преку доделување награди на физички и правни лица за нивниот придонес во развој на грижата за животната средина со што се зголемува нивото на јавната свест за заштитата на животната средина и природата.

Општина Гази Баба традиционално организира Еколошки конкурс "Денови на пролетта - Денови на екологијата" за најголем допринос во развојот на екологијата, во повеќе категории: најубаво уреден двор, најеколошка компанија, најголем придонес за екологијата и најубава творба на тема екологија. Еколошкиот конкурс ќе започне со првиот ден на пролетта 21 Март, а доделувањето на наградите ќе биде на 05 Јуни, на Светскиот ден на животната средина.

За спроведување на оваа мерка ќе се реализираат следните активности:

- Формирање на соодветна комисија
- Објавување на конкурс
- Прибирање на пријави
- Разгледување на пристигнати пријави, творби и посети на терен
- Доделување на награди

За спроведување на оваа мерка се предвидуваат финансиски средства во износ од 300.000,00 денари.

11. Изработка на Елаборати за заштита на животната средина и Стратегиски оценки на влијанието врз животната средина

Во секојдневните работни активности и подготовка на плански документаии и започнување на нови проекти согласно Законот за животна средина потребно е да за запазуваат обврските при спроведување на активностите така согласно :

Членот 65 предвидува изготвување **Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина** за плански документи кои се подготвуваат во областа на земјоделството, шумарството, рибарството, енергетиката, индустријата, рударството, транспортот, регионалниот развој, телекомуникациите, управувањето со отпадот, управувањето со водите, туризмот, просторното и урбанистичкото планирање и користење на земјиштето, Националниот акционен план за животна средина, локалните акциони планови за животна средина и др.стратегиски, плански и програмски документи.

Членот 76 предвидува изготвување **Оцена на влијанија врз животната средина** за проектите кои поради нивниот карактер, обем или локацијата на која се изведуваат, можат да имаат значително влијание врз животната средина.

Членот 24 предвидува изработка на **Елаборат за заштита на животната средина** за дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина.

Активности:

- Утврдување на потребата од изготвување на ОВЖС/Елаборат за животна средина
- Изготвување на ОВЖС/Елаборат за животна средина
- Доставување до надлежниот орган за одобрување

За спроведување на оваа мерка се предвидуваат финансиски средства во износ од 100.000,00 денари.

12. Набавка на прочистувачи на воздух за основните училишта и градинките во општина Гази Баба - I Фаза

Квалитетот на воздухот претставува еден од клучните фактори за здравјето и развојот на децата. Во последните години, особено во зимскиот период, концентрациите на цврстите честички со големина од 2,5 и 10 микрометри (PM2.5 и PM10), како и други загадувачки емисии значително ги надминуваат граничните вредности. Ова директно влијае врз здравјето на најмладата популација, која е најосетлива на последиците од загадениот воздух.

Во основните училишта и градинките, каде децата поминуваат најмалку 5–8 часа дневно во затворени простории, од суштинско значење е обезбедување на чист и квалитетен воздух. Лошиот квалитет на воздухот може да предизвика зголемена појава на респираторни инфекции, алергии, астма, намалена концентрација и општо влијание врз имунитетот и когнитивниот развој.

Набавката на прочистувачи на воздух е потребна поради следните причини:

1. **Заштита на здравјето на децата** - Прочистувачите ефикасно ги намалуваат штетните честички, бактериите, вирусите, алергените и непријатните мириси во затворен простор.
2. **Подобрување на условите за учење и престој** - Чистиот воздух ја подобрува концентрацијата, вниманието и општата добросостојба на учениците и децата во градинките.
3. **Намалување на бројот на заболувања и отсуства** - Со подобар квалитет на воздухот се намалува ризикот од инфекции и хронични респираторни проблеми, што влијае на континуитетот на наставата и грижата во градинките.
4. **Создавање здравствено безбедна средина** - Прочистувачите овозможуваат контрола на бактерии и вируси, што е особено важно во периоди на зголемена инфекција или епидемии.
5. **Подобрување на општите стандарди на воспитно-образовните установи** - Современите и здрави услови се основа за квалитетно образование и грижа, усогласени со европските и светските практики.

Со започнување на оваа набавка, училиштата и градинките ќе обезбедат повисоки здравствени стандарди, побезбедна средина и подобри услови за развој и учење. Инвестицијата во прочистувачи на воздух е инвестиција во здравјето, иднината и благосостојбата на децата.

За спроведување на оваа мерка се предвидуваат финансиски средства во износ од 600.000,00 денари.

13. Одобрување на елаборати за заштита на животната средина

Согласно член 24 од Законот за животната средина, Општина Гази баба е надлежна за разгледување и одобрување на елаборати за заштита на животната средина за дејности и активности кои се наброени во Уредбата за дејностите и активностите за кои задолжително се изработува елаборат, а за чие одобрување е надлежен Градоначалникот на Општината, Градоначалникот на Град Скопје и Градоначалникот на општините во Градот Скопје.

Еколошкиот елаборат ги опфаќа сите влијанија на инсталацијата врз животната средина, а целта на елаборатот е сведување на загадувачките супстанции на најмала можна мерка и по можност, нивно анулирање.

Активности:

- Разгледување на доставениот Елаборат за заштита на животната средина,
- Изготвување забелешки на Елаборатот,
- Прием на корегирани Елаборати,
- Изготвување Решение за одобрување, или одбивање, кое го потпишува Градоначалникот на Општина Гази Баба.
- Изготвување на Регистар на одобрени Елаборати за заштита на животната средина

Потребни финансиски средства:

За оваа активност не се предвидени финансиски средства.

14. Изработка на техничка документација со Физибилити студија за Собирен центар за управување со цврст отпад

Во рамките на Проектот "Јакнење на општинските капацитети за имплементација на проекти" објавен е прв повик до општините и центрите за развој на планските региони да поднесат барања за обезбедување на финансиска поддршка во изработка на физибилити студии со техничка документација за приоритетни инфраструктурни проекти во рамките на Фондот за техничка документација. Проектот и повикот ги спроведуваат УНДП и Бирото за регионален развој. Општина Гази Баба преку Скопскиот плански регион учествуваше во овој повик и обезбеди финансиски средства во Буџетот на општина Гази Баба за 2023 година во износ од 359.262,00 денари за изработка на *Техничка документација за собирен центар за управување со цврст отпад за општините Центар и Гази Баба, на територија на општина Гази Баба.*

Отпадот претставува голем проблем за локалната самоуправа. Со правилна стратегија за управување со цврстиот отпад и нејзина правилна имплементација ќе се овозможи понатамошен раст и развој на општината и на тој начин ќе се создадат подобри услови за живот на локалното население. Несоодветното управување со отпадот во сите сегменти (собирање, транспортирање, третман и одлагање) може да предизвика директно загадување на почвата, површинските и подземните води, кои индиректно можат да влијаат и врз нарушување на здравјето на населението на општина Гази Баба. Во рамките на овој проектот во 2024 година е изработена физибилити студија, во која се дадени препораки за избор на локација, финансиска анализа вклучувајќи ја потребната инфраструктурна односно потребата од возила, опрема и персонал потребени за функционирање на собирниот центар.

Во текот на 2026 година потребно е да се изготви планска и проектна документација со прелиминарно техничко решение (идеен прокет), урбанистичко решение за локацијата како основа за изработка на урбанистички проект (проектно-планска документација) за избраната локација и изработка на комплетна техничка документација за објектот-Основен проект. Локацијата за собирниот центар е утврдена со Одлука на совет број 09-9301/1 одржана на 13ти ноември 2025 година.

Финансиските средства за оваа активност се обезбедени и исплатени во 2023 година.

15. Организирање на Генералка викенд 2026 година

„ГЕНЕРАЛКА ВИКЕНД“ е пролетна акција за чистење и селектирање отпад која се спроведува на цела територија на Република Македонија во организација на Мен енд Маунтен ДОО. Во 2026 година ќе се спроведе шестото издание на оваа пролетна акција за чистење и селектирање отпад.

Целта на Генералка викенд е да го расчистиме и рециклираме непрописно одложениот отпад на територија на општина Гази Баба, а со тоа, нашата општина да ја претвориме во зелена иднина за сегашните и идните генераци.

Активноста ќе се спроведе во месец мај 2026 година на територија на општина Гази Баба од страна на вработените во општината, јавното комунално претпријатие, со вклучување на сите засегнати страни и волонтери од општината. Собраниот отпад ќе биде подигнат од страна на организаторот преку ангажирање на претпријатие за собирање на комунален отпад.

За реализација на оваа активност општината нема да има финансиски импликации.

Оваа програма влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен гласник на Општина Гази Баба", а ќе започне да се применува од 1 јануари 2026 година.

**Број 09-10072/24
од 24.12.2025 година
Скопје**

**ПРЕТСЕДАТЕЛ
НА СОВЕТ НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА,
Виктор Трпевски, с.р.**